

Peter Cuijpers

Gilgal en Mizpa

Jozua 5 en 1 Samuel 7

Gilgal en Mizpa, twee plaatsen die een grote rol hebben gespeeld in de geschiedenis van het volk Israël. We kunnen ons afvragen of deze plaatsen, figuurlijk gesproken, ook voor ons een rol van betekenis kunnen spelen?

Gilgal

Gilgal betekent 'afwenteling'. Het was een plaats in het land Kanaän, aan de overzijde van de Jordaan, aan de oostelijke grens van Jericho (Joz. 4:19). De naam Gilgal wordt in verband gebracht met de besnijdenis. Voordat het land Kanaän in bezit werd genomen moesten alle mannen besneden worden (Joz. 5:2 vv.). Toen dit was gebeurd, zei de HEERE tegen Jozua: *'Vandaag heb ik de smaad van Egypte van u afgewenteld. Daarom gaf men die plaats de naam Gilgal, tot op deze dag'* (vs. 9).

De geestelijke betekenis van de doortocht door de Jordaan is dat wij met Christus zijn gestorven en met Hem zijn opgewekt (Kol. 3:1). Dit is de christelijke positie. De praktische *uitwerking* hiervan vinden we echter in Gilgal. Daar vindt de besnijdenis plaats, d.i. het wegdoen van het zondige vlees. Wij zijn besneden in de besnijdenis van Christus (Kol. 2:11). In Hem is ons vlees, de oude natuur, geoordeeld op het kruis. In de praktijk betekent dit het doden van de leden die op de aarde zijn: hoererij, onreinheid, hartstocht, boze begeerte en de hebzucht, die afgodendienst is (Kol. 3:5). In Gilgal heeft God het oordeel over het vlees uitgesproken. Het vlees is van geen nut, in mijn vlees woont geen goed (Rom. 7:18). Pas als we die les

hebben geleerd, zijn we geschikt om de strijd tegen de 'inwoners van het land Kanaän' aan te gaan. Gilgal bepaalt ons er telkens bij dat wij met Christus gestorven zijn en dat God het oordeel aan het zondige vlees heeft voltrokken. De opdracht 'Dood dan uw leden die op aarde zijn' is geen eenmalige gebeurtenis, het is een steeds terugkerende zaak. Daarom moest het volk ook telkens terugkeren naar Gilgal (vgl. Joz. 9:6; 10:6-15, 43; 14:6).

Gilgal is geen plaats van de theorie, maar van de praktijk. Dit kunnen we bijvoorbeeld leren uit de geschiedenis van de Gibeonieten (Joz. 9). In theorie kunnen we ons in Gilgal bevinden, maar de geestelijke les van Gilgal toch niet praktiseren. Jozua bevond zich in Gilgal, maar hij vertrouwde op zijn eigen inzicht. In plaats van de HEERE te raadplegen, sloot hij vriendschap met de Gibeonieten en maakte een verbond met hen (vs. 14-15). In Jozua 9 gaat het om de listen van de vijand. Jozua verzuimde de hele wapenrusting van God aan te doen en zich door het gebed te sterken in de Heere en in de kracht van Zijn sterkte. Daardoor was hij niet opgewassen tegen de listen van de duivel (Ef. 6:10-11). Als Gilgal goed functioneert in ons leven, is er voor het vlees met zijn wijsheid en inzicht geen plaats.

Mizpa

Mizpa is de tweede plaats die een grote rol heeft gespeeld in de geschiedenis van Israël. Toen er verval was in Israël, trok de Engel van de HEERE van Gilgal op naar Bochim. Bochim betekent 'wenen' of 'tranen'. Daar werd duidelijk gemaakt dat het volk van God was afgeweken en in verval was geraakt (Richt. 2:1-5). Gilgal had aan kracht verloren, het had op het volk niet meer die uitwerking die God bedoeld had. Een nieuw uitgangspunt werd aangewezen: Mizpa (Richt. 10:17; 11:11; 20:1). Dit is de plaats van berouw en vasten (1 Sam. 7:5vv).

Mizpa betekent 'wachttorens' en het heeft de strekking van op je hoede zijn, waakzaam zijn. In Gilgal leer ik dat het vlees geoordeeld is, dat het van geen nut is. Er valt voor het vlees niets te roemen! Wat is de les van Mizpa? Zonder schuldbelijdenis en berouw is er geen overwinning, geen verlossing van het juk van de vijand. Mizpa is voor het 'ik' vernederender dan Gilgal. In Gilgal moet ik erkennen dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont. Mizpa gaat verder dan de erkenning dat het vlees verdorven is. Daar moet ik persoonlijk belijden: ik ben ongehoorzaam geweest en van God afgeweken. Mizpa is de plaats van berouw over onze zonden. Daar belijden we onze schuld voor God.

In Mizpa was een voorbidder en middelaar nodig: Samuel. In Gilgal was geen sprake van voorbede. De tijden waren dan ook veranderd. Het volk was in verval geraakt, de afgoden werden gediend en ieder deed wat goed was in zijn ogen. De Israëlieten hadden het verbruid bij God, zij moesten zich bekeren (1 Sam. 7:3-4). In Mizpa werd water geput en voor het aangezicht van de HEERE uitgegoten (vs. 6). Dit was een erkenning van eigen zwakheid en nietigheid. Dit beeld werd door de wijze vrouw uit Tekoa gebruikt in haar bewijsvoering tegenover David: ‘Wij worden als water, op de aarde uitgegoten, dat niet verzameld wordt’ (2 Sam. 14:14). Wij zijn van nature niet *iets*, maar *niets*, opdat geen vlees roemt voor God (1 Kor. 1:26-31). Uit Hem zijn wij in Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God, gerechtigheid, heiliging en verlossing (1 Kor. 1:30). God ziet ons in Christus aan. Hij is het ware brandoffer en tevens de Middelaar (1 Sam. 7:9). In en door Hem wil God ons helpen om tegen de vijand stand te houden. Het vlees heeft in de geestelijke strijd niets in te brengen. Eben-Haëzer (steen van de hulp) betekent: hiertoe heeft ons de HEERE geholpen (1 Sam. 7:12). Wie roemt, laat hij roemen in de Heer (1 Kor. 1:31).

De grote opwekking

Gilgal was nodig om het Beloofde Land te *veroveren* op de vijand. Het was de uitvalsbasis om het land Kanaän in bezit te nemen. Voor ons is dit een beeld van de hemelse gewesten met onze geestelijke zegeningen. De parallel in het Nieuwe Testament is de brief aan de Kolossenzen. Wij zijn met Christus gestorven en opgewekt, maar het land is nog niet in bezit genomen. We zoeken de dingen die boven zijn (Kol. 3:1).

Mizpa was nodig om de Israëlieten te *verlossen* van de vijand. De parallel voor ons is de brief aan de Efeziërs. Wij zijn met Christus gestorven en God heeft ons mee opgewekt en mee doen zitten in de hemelse gewesten in Christus (Ef. 1:6). Het land is in ons bezit, en wij zijn gezegend met alle geestelijke zegeningen (Ef. 1:3). De vijand stelt echter alles in het werk om ons te beletten van de zegeningen te genieten. En als we niet waakzaam zijn, zal hij winst boeken en vat op ons krijgen (Ef. 4:17). Als dát het geval is, moeten we verlost worden uit de macht van de vijand. We verzamelen ons te Mizpa. We tonen berouw en belijden onze zonden voor God. In Mizpa (d.i. ‘wachttorenen’) zoeken we het hoger op. We sterken ons in de Heer en in de kracht van Zijn sterkte (Ef. 6:10vv).

In de christenheid bevinden zich tal van gelovigen die zo hun eigen ideeën hebben over geestelijke oorlogvoering. Er worden conferenties georganiseerd; een of twee keer per jaar een dag van vasten en gebed. Hier en dan daar een

opwekkingsbijeekomst; en dan denkt men klaar te zijn om de vijand tegemoet te treden. Er worden liederen gezongen over een op handen zijnde opwekking. Tal van 'profeten' komen met uitspraken dat God op het punt staat iets geweldigs te doen in onze dagen. Natuurlijk is een opwekking mogelijk – de wonderen zijn de wereld niet uit. Voor een opwekking is echter meer nodig dan een dag van gebed en elkaar aanvuren met opzweepende liederen. Al enkele decennia wordt telkens geprofeteerd dat de grote opwekking komt. Net als in de dagen van Jozua zouden muren gaan vallen en steden worden ingenomen. De roemruchte marsen voor Jezus zijn echter als een kaars uitgegaan! De 'profeten' weten niet van ophouden: 'De Heer gaat grote dingen doen!'

Waar doet dit alles aan denken? Aan de dagen van Eli, de hogepriester die toeliet dat zijn zonen van de eredienst bij de tabernakel een aanfluiting maakten (1 Sam. 2:11-26). Ook vandaag horen we van ernstig moreel verval in de christenheid. Samenwonen en voorechtelijk seksueel verkeer wordt toegestaan. Homoseksualiteit wordt goedgepraat en getolereerd. Echtscheiding en overspel zijn schering en inslag. De Filistijnen (naamchristenen) winnen steeds meer terrein en verslaan hun duizenden (vgl. 1 Sam. 4:2vv.). Natuurlijk vragen we ons af waarom de Heer dit soort nederlagen toelaat (vs. 3). Laten we de ark, die spreekt van de Heer Jezus, er maar eens bij halen. De 'ark' zal ons wel verlossen uit de macht van de vijand!

De ark van God werd gehaald en er volgde een bijeenkomst waarvan de aarde dreunde en die de vijand angst aanjoeg (vs. 4-8). Héél indrukwekkend! Maar het bleek niet meer te zijn dan een luchtballon, die al snel werd doorgeprikt (vs. 10). Pijnlijk te moeten ervaren dat we de Heer niet voor ons karretje kunnen spannen, zonder dat er sprake is van bekering en berouw over onze zonden! Alleen als we bij Mizpa samenkomen en gehoor geven aan de stem van de ware profeet, Samuel, een type van de Heer Jezus, is een opwekking mogelijk. Alleen als we ons gezamenlijk oprecht voor God verootmoedigen, zal de vijand het onderspit delven.

Als Gilgal en Mizpa geen realiteit worden in het geestelijk leven, vrees ik de 'grote opwekking' niet meer te zullen meemaken. Eerlijk gezegd geloof ik niet in een massale opwekking. De Heer spreekt in Zijn rede over de laatste dingen ook niet over een opwekking. Hij zegt wel dat het een tijd zal zijn waarin valse profeten zullen opstaan, die velen zullen misleiden. De wetteloosheid zal toenemen en de liefde van velen zal daardoor verkoelen (Matt. 24:11-12). De trouwe en wijze slaaf (de christenheid in de begindagen) verandert in een boze slaaf (de christenheid in de eindtijd), die zijn medeslaven begint te slaan (Matt. 24:45-51). Geen massale uitstorting van de Heilige Geest (de zogenaamde late regen), maar wel een aansporing om de lampen in orde te brengen (Matt. 25:1-13). Moeten we dan bij

de pakken neerzitten? Nee, de Heer vraagt dat we handel drijven met de talenten die Hij ons heeft gegeven (Matt. 25:14-30). Als we trouw zijn in het weinige dat Hij ons heeft toevertrouwd, wellicht geeft Hij in Zijn genade dan toch nog een opwekking.

